

02-06/78

11. 7. - 74

Odsjek za historiju

11. 7. 2024

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

Broj: 02-06/78-1

Datum: 12. 7. 2024

UNIVERZITET U SARAJEVU - FILOZOFSKI FAKULTET

Odsjek za historiju

Komisija za pripremanje prijedloga za izbor u zvanje **REDOVNI PROFESOR** za PODRUČJE (OBLAST): HUMANISTIČKE NAUKE, POLJE: HISTORIJA, GRANA: SVJETSKA I BOSANSKOHERCEGOVAČKA HISTORIJA-NOVI VIJEK I SAVREMENO DOBA (predmeti: *Historija jugoistočne Evrope u osmanskom periodu do 1800.*, *Intelektualna historija Evrope 1500 – 1918*, *Evropska i svjetska historija novog vijeka do 1918.*), na Odsjeku za historiju Univerziteta u Sarajevu - Filozofskog fakulteta.

VIJEĆU FAKULTETA

SENATU UNIVERZITETA U SARAJEVU

Na osnovu člana 69. stav (1) tačka f), 122, 123, 124, 126. tačka d. i 176. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 36/22.), člana 111. tačka i) i 236. Statuta Univerziteta u Sarajevu, broj: 01-14-35-1/23 od 26. 7. 2023. godine, Odluke Vijeća Fakulteta o raspisivanju konkursa za izbor akademskog osoblja u akademska zvanja, broj: 02-01/189 od 25. 4. 2024. godine, Odluke Senata Univerziteta u Sarajevu o davanju saglasnosti na raspisivanje konkursa za izbor akademskog osoblja, broj: 01-9-126/24 od 29. 5. 2024. godine (djelovodni broj protokola Fakulteta: 02-01/251 od 7. 6. 2024. godine), pisane obavijesti Stručne službe Fakulteta, broj: 03-02/489 od 27. 6. 2024. godine, prijedloga Odsjeka za historiju, broj: 02-06/76 od 28. 6. 2024. godine i Instrukcije Kolegija sekretara Univerziteta u Sarajevu broj: 0105-657-2/24 od 24. 1. 2024. godine (djelovodni broj protokola Fakulteta: 01/85 od 15. 2. 2024. godine), Vijeće Univerziteta u Sarajevu - Filozofski fakultet na 35. elektronskoj sjednici održanoj 3. 7. 2024. godine donijelo je odluku (broj: 02-01/276 od 3. 7. 2024.) o imenovanju Komisije za pripremanje prijedloga za izbor u zvanje **REDOVNI PROFESOR** za PODRUČJE (OBLAST): HUMANISTIČKE NAUKE, POLJE: HISTORIJA, GRANA: SVJETSKA I BOSANSKOHERCEGOVAČKA HISTORIJA-NOVI VIJEK I SAVREMENO DOBA (predmeti: *Historija jugoistočne Evrope u osmanskom periodu do 1800.*, *Intelektualna historija Evrope 1500 – 1918*, *Evropska i svjetska historija novog vijeka do 1918.*), na Odsjeku za historiju Univerziteta u Sarajevu-Filozofskog fakulteta u sastavu:

1. DR. EDIN RADUŠIĆ, doktor historijskih nauka, redovni profesor na Odsjeku za historiju Univerziteta u Sarajevu – Filozofskom fakultetu za oblast *svjetska i bosanskohercegovačka historija – novi vijek i savremeno doba* (predmeti: *Bosna i Hercegovina od kraja 18. stoljeća do 1918. godine, Bosanskohercegovačko društvo od kraja 18. stoljeća do 1918., Jugoistočna Evropa od kraja 18. stoljeća do 1918. godine, IP Bosna i Hercegovina i njeni susjedi u 19. stoljeću, IP Bosna i Hercegovina u međunarodnim odnosima u 19. stoljeću, IP Vojna organizacija u Osmanskom carstvu*), predsjednik

2. DR. ZIJAD ŠEHIĆ, doktor historijskih nauka, redovni profesor na Odsjeku za historiju Univerziteta u Sarajevu – Filozofskom fakultetu za oblast *svjetska i bosanskohercegovačka historija – novi vijek i savremeno doba* (predmeti: *Evropska i svjetska savremena historija (1918–2000), Evropska i svjetska historija novog vijeka (1789–1918), Savremena svjetska historija, IP Putopis kaohistorijsko svjedočanstvo – Sarajevo u njemačkoj putopisnoj literaturi (1531 – 1991), IP Bosna i Hercegovina u vojnoj organizaciji Habsburške monarhije 1878 - 1918, IP Bosna i Hercegovina u međunarodnim odnosima u 20. stoljeću, Evropska i svjetska savremena historija (1918 – 2000), Politička ideologija u 20. stoljeću*), član

3. DR. ADNAN JAHIĆ, doktor društvenih nauka iz područja historije, redovni profesor na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Tuzli za užu naučnu oblast „Savremeno doba“, član

Na konstituirajućoj sjednici Komisije održanoj 4. 7. 2024. godine, kojoj su prisustvovala dva člana Komisije lično (treći član Komisije dr. Adnan Jahić nije mogao prisustvovati sastanku iz objektivnih razloga), Komisija je u prisustvu šefice Službe za pravne, personalne i opće poslove, otvorila pristigla prijavu i utvrdila sljedeće:

- na Konkurs objavljen na WEB stranici Univerziteta u Sarajevu, Univerziteta u Sarajevu - Filozofskog fakulteta i u dnevnom listu “Dnevni Avaz” 11. 6. 2024. godine, koji je bio otvoren 15 dana od dana objave i zaključen 26. 6. 2024. godine, prijavu je dostavila 1 (jedna) kandidatkinja, **prof. dr. Amila Kasumović**;

- Imenovana je prijavu sa dokumentima blagovremeno dostavila poštom, 14. 6. 2024. godine, prijava je blagovremena, svojeručno potpisana i potpuna;

pa je Komisija konstatovala da je prijava na konkurs u cjelini potpuna i usklađena s uvjetima utvrđenim konkursom. Sve ovo potvrđuje i popratni akt Službe za pravne, personalne i opće poslove Fakulteta i dekana Fakulteta broj: 03-02/506 od 4. 7. 2024. godine.

Nakon detaljne analize zaprimljenog konkursnog materijala i postignuća prijavljene (jedne) kandidatkinje Komisija Vijeću Fakulteta podnosi:

IZVJEŠTAJ

BIOGRAFSKI PODACI

Amila Kasumović rođena je _____ u Sarajevu gdje je završila osnovnu i srednju školu. Studirala je i 2. 10. 2003. diplomirala sa odličnim uspjehom (prosječna ocjena 9.55) na Odsjeku za historiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu. Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu upisala je 2004. godine poslijediplomski studij povijesti koji je okončala 2. 7. 2008. odbranom magistarskog rada „Njemački kolonisti u Bosni i Hercegovini u doba austrougarske uprave (1878.–1918.)” s najvišom ocjenom i stekla titulu magistra povijesnih znanosti. Na poslijediplomskom studiju imala je prosjek ocjena 5.0 na skali ocjenjivanja od 1 do 5 (odgovara prosjeku 10.0 u našem sistemu ocjenjivanja). Godine 2013. na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu odbranila je doktorsku disertaciju pod naslovom „Trgovina u Bosni i Hercegovini u svjetlu austrougarske zakonske regulative“ (pod mentorstvom prof. Dr. Zijada Šehića) i stekla pravo na titulu doktora historijskih nauka. Kandidatkinja se u istraživanjima zahtjevne izvorne građe austrougarskog perioda i prezentaciji naučnih rezultata, pored maternjeg jezika, uspješno koristi njemačkim i engleskim jezikom.

Dr. Amila Kasumović je univerzitetsku karijeru započela 2004. godine izborom za asistenticu na Odsjeku za historiju Filozofskog fakulteta u Sarajevu, a potom 2009. za višu asistenticu, 2013. u zvanje docenta te 2018. u zvanje vanredne profesorice na predmetima iz evropske i svjetske historije, oblast Svjetska i bosanskohercegovačka historija novi vijek i savremeno doba. Iz navedene oblasti trenutno drži predavanja i vodi seminare na više predmeta I, II i III ciklusa (I ciklus: Evropska i svjetska historija novog vijeka do 1918.; Historija jugoistočne Evrope u osmanskome periodu do 1800.; II ciklus: Intelektualna historija Evrope 1500-1918; III ciklus:

Metodologija (Stanje historiografije i kritičko čitanje historijske literature), Historija Bosne i Hercegovine u 19. stoljeću).

Dr. Amila Kasumović učestvovala je na većem broju međunarodnih konferencija organiziranih od prestižnih naučnih institucija. Na četiri konferencije učestvovala je od izbora u prethodno zvanje vanredni profesor (1. Međunarodna naučna konferencija "HISTORIJA ROMA U BOSNI I HERCEGOVINI", 22. februar 2024., Univerzitet u Sarajevu - Institut za historiju (Sarajevo, Bosna i Hercegovina) i Institut društvenih znanosti Ivo Pilar (Zagreb, Republika Hrvatska); 2. Međunarodna naučna konferencija "Kulturno-historijski tokovi u Bosni i Hercegovini (15-19 st.)", 11.-15. oktobar 2021., Orijentalni institut Univerziteta u Sarajevu; 3. Međunarodna naučna konferencija „Prijelomne godine bosanskohercegovačke prošlosti“, 22. i 23. novembar 2019., Univerzitet u Sarajevu - Institut za historiju; 4. Međunarodni znanstveno-stručni skup „Rama i Ramljaci: Od prisilnoga raseljavanja do nove integracije sa starim krajem“, 7. decembar 2018., Općina Prozor-Rama).

Iz oblasti u koju se bira kandidatkinja je do sada ukupno objavila tri (3) naučne monografije (jednu u koautorstvu sa Sandrom Biletić), trideset osam (38) radova objavljenih u časopisima, zbornicima radova ili kao poglavlje u monografskoj publikaciji (od toga dva izvorna naučna članka nisu objavljena, ali su prihvaćena za objavljivanje - dostavljene su potvrde o prihvaćanju), petnaest (15) prikaza i osvrti, jedan (1) sažetak naučnih izlaganja na konferenciji, pripremila je jednu (1) bibliografiju, napisala dva (2) stručna članka, s referatima učestvovao na desetak naučnih konferencija, učestvovala u tri (3) projekta, bila recenzent više knjiga ili članaka za historiografske časopise.

U svojoj akademskoj karijeri dr. Kasumović obavljala je funkciju predsjednice Odsjeka za historiju u periodu između 2018. i 2020. godine. Član je Vijeća doktorskog studija na Odsjeku za historiju Filozofskog fakulteta u Sarajevu. Član je Redakcije Radova Filozofskog fakulteta u Sarajevu (Historija, Historija umjetnosti, Arheologija) (2020–2024), a od 2018. do 2020. godine bila je urednica navedenog časopisa, kao i specijalnog broja Radova na engleskom jeziku. Bila je član redakcije i urednica za nefilološku sekciju Radova Filozofskog fakulteta 2018–2019. godine. Također, član je Redakcije časopisa Historijska traganja Instituta za historiju Sarajevo, kao i dva strukovna specijalistička udruženja (UMHIS - Udruženja za modernu historiju i EUROCLIO HIP BIH - Udruženja nastavnika historije u Bosni i Hercegovini).

***

U dosadašnjem naučnoistraživačkom radu Dr. Amila Kasumović ostvarila je vrijedne rezultate, posebno na polju istraživanja ekonomske, socijalne, pravne, rodne i mikrohistorije u razdoblju historije Bosne i Hercegovine pod austrougarskom vlašću. Među bosanskohercegovačkim historičarima spada u pionire istraživanja povijesti marginalnih grupa i kritičkog propitivanja funkcije podataka iz arhivske građe u prezentaciji prošle stvarnosti. Autorica je tri naučne monografije (jednu u koautorstvu sa Sandrom Biletić) i više naučnih članaka koje je objavljivala u zbornicima radova i međunarodnim časopisima, velikom većinom indeksiranim u relevantnim citatnim bazama. U svojim istraživanjima pokazuje intelektualnu radoznalost i pomjera granice tradicionalnog razumijevanja primarnih historijskih izvora, iako većinu podataka u rekonstrukcijskom dijelu tema crpi iz nekorištenih i manje korištenih arhivskih dokumenata. U njenim tekstovima, pogotovo napisanim od posljednjeg izbora u zvanje, uspješno pomiruje konkretnu istraživanu temu i teorijske pristupe o tematskom okviru kojem obrađivana tema pripada. Njeni radovi su objavljeni na bosanskom, hrvatskom, engleskom i poljskom jeziku u prepoznatljivim publikacijama (časopisima i zbornicima radova), štampanim u Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj, Njemačkoj, Poljskoj, Turskoj i Austriji.

RADOVI KANDIDATKINJE

a) RADOVI KANDIDATKINJE U PERIODU DO POSLJEDNJEG IZBORA

a1) Naučna knjiga ili monografija

1. Austrougarska trgovinska politika u Bosni i Hercegovini 1878–1914, Sarajevo: UMHIS, 2016, 1-397.

a2) Naučnoistraživački radovi

1. KASUMOVIĆ, Amila. Sultanov, carev i kraljev službenik : činovnička karijera Muhameda ef. Kadića. Radovi. Historija, Historija umjetnosti, Arheologija. Histoire, Histoire de l'art, Archéologie. 2018, knj. 5, str. 257-269. ISSN 2303-5749. DOI: 10.46352/23036974.2018.257. [COBISS.BH-ID 9785625]

2. KASUMOVIĆ, Amila. Dvostruka drugost : Romi kao etnička manjina i marginalna grupa na prijelomu 19. i 20. stoljeća. U: OMEROVIĆ, Enes S. (ur.). Historijski pogled na razvoj i položaj nacionalnih manjina u Sarajevu i Bosni i Hercegovini : zbornik radova. Sarajevo: Udruženje za

modernu historiju/Udruga za modernu povijest, 2017. str. 19-49. Edicija Zbornici, knj. 2. ISBN 978-9926-8082-6-6. [COBISS.BH-ID 9680921]

3. KASUMOVIĆ, Amila, RADUŠIĆ, Edin. Zaljubljeni u plijen - Austrougarska vladavina u Bosni i Hercegovini : 1878-1918 = In love with loot - Austro-Hungarian rule in Bosnia and Herzegovina : 1878-1918. U: GAFIĆ, Ziyah (ur.), et al. Između dvije imperije : Bosna i Hercegovina na fotografijama Františka Topića 1885.-1919. = Between two empires : Bosnia and Herzegovina photographed by František Topič 1885-1919. Sarajevo: Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine, 2017. str. 187-206. ISBN 978-9958-502-19-4. [COBISS.BH-ID 9397273]

3. KASUMOVIĆ, Amila. Ottoman diplomatic activities in a lost province : the case of Bosnia and Herzegovina : 1910-1918. U: KOYUNCU, Aşkin (ur.). Uluslararası Balkan tarihi ve kültürü sempozyumu : 6-8 ekim 2016 : bildiriler. Cilt 2. Ankara: Pozitif Matbaa, 2017. str. [115]-126. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Yayınları, No. 133. ISBN 978-605-4222-60-5. <http://cdn.comu.edu.tr/cms/beuam/files/2-cilt-ii.pdf>. [COBISS.BH-ID 9679897]

4. KASUMOVIĆ, Amila. Carski osmanski generalni konzulat u Sarajevu : (1910-1918). Prilozi. [Štampano izd.]. 2015, 44, str. 57-79. ISSN 0350-1159. [COBISS.BH-ID 8347417]

5. KASUMOVIĆ, Amila. Austrougarska kolonizaciona politika u Bosni i Hercegovini i prvi njemački doseljenici. U: OMEROVIĆ, Enes S. (ur.). Nijemci u Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj - nova istraživanja i perspektive : zbornik radova = Die Deutschen in Bosnien und Herzegowina und Kroatien - neue Forschungen und Perspektiven : Konferenzbeiträge. Sarajevo: Institut za istoriju; Zagreb: Hrvatski institut za povijest; Tübingen: Zentrum zur Erforschung deutscher Geschichte und Kultur in Südosteuropa an der Universität, 2015. str. 75-95. Posebna izdanja, knj. 13. ISBN 978-9958-649-24-0. [COBISS.BH-ID 8328473]

6. KASUMOVIĆ, Amila. Djelatnost konzulata u Bosni i Hercegovini u prvim godinama austrougarske okupacije : 1878-1881. Godišnjak. [Štampano izd.]. 2014, knj. 43, str. 237-251. ISSN 0350-0020. DOI: 10.5644/Godisnjak.CBI.ANUBiH-43.50. [COBISS.BH-ID 7958297]

7. KASUMOVIĆ, Amila. Austrougarska trgovačka politika i obrazovanje : trgovačke škole u Bosni i Hercegovini : (1878-1914). Historijska traganja. [Štampano izd.]. 2014, br. 14, str. 119-158. ISSN 1840-3875. [COBISS.BH-ID 8270361]

8. KASUMOVIĆ, Amila. Čovjek iz sjene : Eugen Sladović pl. Sladojevički. Radovi. Historija, Historija umjetnosti, Arheologija. Histoire, Histoire de l'art, Archéologie. 2014, knj. 17/3, str. 311-320. ISSN 2303-5749. http://www.ff-eizdavastvo.ba/Books/Radovi_FF_2014.pdf. [COBISS.BH-ID 7923737]

9. KASUMOVIĆ, Amila. Prilog povijesti marginalnih skupina u Bosni i Hercegovini u doba austrougarske uprave : prostitutke. U: OMANIĆ, Ajnija (ur.), PEĆANAC, Nedim (ur.). Zbornik radova = Collection of papers. Sarajevo: Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH, 2011. str. 159-173. ISBN 978-9958-866-01-2. [COBISS.BH-ID 7148057]

10. KASUMOVIĆ, Amila. Zemaljska pripadnost stanovnika Bosne i Hercegovine u prvim godinama austrougarske uprave. Historijska traganja. [Štampano izd.]. 2010, br. 6, str. 9-34. ISSN 1840-3875. [COBISS.BH-ID 5351193]

11. KASUMOVIĆ, Amila. Vojno-politički i kulturološki aspekt bosansko-hercegovačke historije pred kraj osmanske uprave : ruski kontekst i interpretacija prof. dr. Ibrahima Tepića. Radovi. 2010, knj. 14/1, str. 43-48. ISSN 0581-7447. [COBISS.BH-ID 7151385]

12. KASUMOVIĆ, Amila. Modaliteti eksterne kolonizacije u Bosni 1890-1914 : case study za njemačke erarne kolonije. Prilozi. [Štampano izd.]. 2009, 38, str. 81-120. ISSN 0350-1159. [COBISS.BH-ID 5196057]

13. KASUMOVIĆ, Amila. Njemački kolonisti u Bosni u toku Prvog svjetskog rata. U: ŠEHIĆ, Zijad (ur.). Međunarodna konferencija Bosna i Hercegovina u okviru Austro-Ugarske 1878-1918. održana u Sarajevu, 30. i 31. marta 2009. : zbornik radova. Sarajevo: Filozofski fakultet, 2011. str. 287-302. ISBN 978-9958-625-20-6. [COBISS.BH-ID 6460441]

14. KASUMOVIĆ, Amila. Prilog povijesti marginalnih skupina u Bosni i Hercegovini u doba Austro-Ugarske uprave : prostitutke. Historijski zbornik. 2007, 60, str. 161-178. ISSN 0351-2193. [COBISS.BH-ID 5640473]

a2) Stručni radovi

1. KASUMOVIĆ, Amila. Em Sarajevo, ferida aberta. Revista de história. julho 2014, ano 9, n. 106, str. 22-25, ilustr. ISSN 1808-4001. [COBISS.BH-ID 7924505]

2. KASUMOVIĆ, Amila. Životni put prof. dr. Ibrahima Karabegovića : (5.juni 1931-27.avgust 2011). Radovi. Historija, Historija umjetnosti, Arheologija. Histoire, Histoire de l'art, Archéologie. 2014, knj. 17/3, str. 17-18. ISSN 2303-5749. http://www.ff-eizdavastvo.ba/Books/Radovi_FF_2014.pdf. [COBISS.BH-ID 7923481]

3. KASUMOVIĆ, Amila. Bibliografija radova prof. dr. Ibrahima Karabegovića. U: KAMBEROVIĆ, Husnija (ur.). Spomenica Ibrahima Karabegovića : zbornik radova. Sarajevo: Institut za istoriju, 2013. str. 13-22. Posebna izdanja, knj. 10. ISBN 978-9958-649-14-1. [COBISS.BH-ID 7147033]

4. KASUMOVIĆ, Amila. Prof. dr. Ibrahim Karabegović : (1931-2011). Radovi. 2012, knj. 16/2, str. 523. ISSN 0581-7447. [COBISS.BH-ID 9932313]

5. KASUMOVIĆ, Amila. Ritam doseljavanja i socijalna struktura doseljenika u Bosni i Hercegovini prema radovima prof. dr. Iljasa Hadžibegovića. Radovi. 2012, knj. 16/2, str. 71-74. ISSN 0581-7447. [COBISS.BH-ID 7148825]

6. KASUMOVIĆ, Amila. Crtice iz života prof. dr. Ibrahima Karabegovića : (biografija, bibliografija i intervju). Radovi. 2010, knj. 14/1, str. 351-367. ISSN 0581-7447. [COBISS.BH-ID 4900633]

a3) Prikazi (recenzije) knjiga

1. KASUMOVIĆ, Amila. Aliye F. Mataraci. Trade in Wartime: The Business Correspondence of an Ottoman Muslim Merchant Family. Istanbul: Libra Kitapçılık ve Yayincılık. 2016. pp. 1-266. Radovi. Historija, Historija umjetnosti, Arheologija. Histoire, Histoire de l'art, Archéologie. 2018,

knj. 5, str. 354-357. ISSN 2303-5749. <https://ejournals.ff.unsa.ba/index.php/radovihhua/article/view/346>. [COBISS.BH-ID 9797145]

2. KASUMOVIĆ, Amila. Čarls V. Ingrao, Habzburška monarhija: 1618-1815, Centar za Regionalizam - Zadruga Res Publica - Mostart, Novi Sad - Beograd, 2014, 261 str. Radovi. Historija, Historija umjetnosti, Arheologija. Histoire, Histoire de l'art, Archéologie. 2016, knj. 4, str. 298-301. ISSN 2303-5749. <https://ejournals.ff.unsa.ba/index.php/radovihhua/article/view/398>. [COBISS.BH-ID 8630041]

3. KASUMOVIĆ, Amila. Znanstveni skup "Nijemci u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini - nova istraživanja i perspektive / Die Deutschen in Kroatien und Bosnien und Herzegowina - Neue Forschungen und Perspektiven", Filozofski fakultet u Sarajevu, 4-5. oktobar 2013. godine. Radovi. Historija, Historija umjetnosti, Arheologija. Histoire, Histoire de l'art, Archéologie. 2014, knj. 17/3, str. 487-490. ISSN 2303-5749. [COBISS.BH-ID 7923993]

4. KASUMOVIĆ, Amila. Zijad Šehić, U mojoj Bosni (Povodom stogodišnjice posjete cara Franje Josipa I Bosni i Hercegovini od 30. maja do 4. juna 1910), Dobra knjiga, Sarajevo, 2013, 221 str. Anali Gazi Husrev-begove biblioteke. 2013, knj. 34, str. 260-263. ISSN 0350-1418. [COBISS.BH-ID 7457817]

5. KASUMOVIĆ, Amila. Lice i naličje britanske politike u Bosni i Hercegovini : (Edin Radušić: Bosna i Hercegovina u britanskoj politici od 1857. do 1878. godine - od branitelja i zaštitnika do tužioca i sudije. Sarajevo> Institut za istoriju. 2013, 422 str.). Godišnjak BZK "Preporod". [Štampano izd.]. 2013, god. 13, str. 582-585. ISSN 1512-8180. <http://www.cceol.com/asp/issuedetails.aspx?issueid=bb49b3ed-faea-4d8b-89e2-4083fb87e77a>. [COBISS.BH-ID 7923225]

6. DURANOVIĆ, Amir, JUZBAŠIĆ, Dževad, KAMBEROVIĆ, Husnija, ŠEHIĆ, Zijad, KASUMOVIĆ, Amila. Promocija zbornika radova sa međunarodne konferencije "Bosna i Hercegovina u okviru Austro-Ugarske 1878-1918.". Radovi. 2012, knj. 16/2, str. 497-515. ISSN 0581-7447. [COBISS.BH-ID 7149081]

7. KASUMOVIĆ, Amila. Carl Bethke, Deutsche und ungarische Minderheiten in Kroatien und der Vojvodina 1918-1941 (Identitätsentwürfe und ethopolitische Mobilisierung), Wiesbaden: Harrassowitz Verlag, 2009, 718 str. Prilozi. [Štampano izd.]. 2010, 39, str. 221-224. ISSN 0350-1159. [COBISS.BH-ID 5116441]

8. KASUMOVIĆ, Amila. Zijad Šehić: U smrt za cara i domovinu! (Bosanci i Hercegovci u vojnoj organizaciji Habsburške monarhije 1878-1918), Sarajevo Publishing, Sarajevo, 2007., 329 str. Anali Gazi Husrev-begove biblioteke. 2008, knj. 27-28, str. [281]-284. ISSN 0350-1418. [COBISS.BH-ID 7148313]

9. PUSTAHIIJA, Amila. Stjepan Ćosić - Nenad Vekarić, Dubrovačka vlastela između roda i države (Salamankezi i Sorbonezi), HAZU - Zavod za povijesne znanosti u Dubrovniku, Zagreb - Dubrovnik, 2005, 232 str. Prilozi. [Štampano izd.]. 2006, 35, str. 275-278. ISSN 0350-1159. [COBISS.BH-ID 5264921]

10. PUSTAHIIJA, Amila. Drago Roksandić (ur.), Uvod u komparativnu historiju, Zagreb, 2004. Prilozi. [Štampano izd.]. 2005, 34, str. 383-387. ISSN 0350-1159. [COBISS.BH-ID 5406489]

a4) Objavljeni sažeci saopćena s konferencija

1. KASUMOVIĆ, Amila. Njemački kolonisti u Bosni i Hercegovini : 1878-1918 = Deutsche Kolonisten in Bosnien und Herzegowina : 1878-1918. U: Wissenschaftliche Tagung Die Deutschen in Bosnien und Herzegowina und Kroatien : neue Forschungen und Perspektiven : programm der tagung und zusammenfassungen = Znanstveni / Naučni skup Nijemci u Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj : nova istraživanja i perspektive : program skupa i sažeci izlaganja. Tübingen: Zentrum zur Erforschung deutscher Geschichte und Kultur in Südosteuropa an der Universität; Zagreb: Hrvatski institut za povijest; Sarajevo: Institut za istoriju, 2013. str. 18-19. [COBISS.BH-ID 8769817]

b) RADOVI KANDIDATKINJE U PERIODU OD POSLJEDNJEG IZBORA

b1) Naučne knjige ili monografije

1. KASUMOVIĆ, Amila, BILETIĆ, Sandra. Dekodiranje arhiva : strategije čitanja arhivske građe na primjeru Komisije za poslove Bosne i Hercegovine : (1878–1879). Sarajevo: Filozofski fakultet Univerziteta: Arhiv Bosne i Hercegovine, 2024. 316 str., faks. ISBN 978-9926-491-27-7, ISBN 978-9926-559-01-4. https://ebooks.ff.unsa.ba/index.php/ebooks_ffunsa/catalog/book/104. [COBISS.BH-ID 58559750]

2. KASUMOVIĆ, Amila. Zatočene : žene u zatvorskome sustavu Bosne i Hercegovine : 1878-1914. Sarajevo: Filozofski fakultet Univerziteta, 2021. 165 str., tabele. ISBN 978-9958-625-96-1. [COBISS.BH-ID 43171590]

b2) Naučnoistraživački radovi (Izvorni znanstveni članci)

1. KASUMOVIĆ, Amila. Pomiędzy Wschodem a Zachodem. Muzułmańscy intelektualiści w pogoni za modelem emancypowanej muzułmanki na początku XX wieku. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace historyczne. Schedae historicae. 2023, no. 150 (2), str. 219–241. ISSN 0083-4351. <https://www.ejournals.eu/Prace-Historyczne/2023/Numer-2/art/24497/>. [COBISS.BH-ID 57748486]

2. KASUMOVIĆ, Amila. Understanding Colonial Archives : Reflections on Records from Habsburg Times in the Archives of Bosnia and Herzegovina. Comparative Southeast European studies. December 2022, vol. 70, issue 4, str. [667]-685. ISSN 2701-8202. <https://www.degruyter.com/document/doi/10.1515/soeu-2022-0038/html>. [COBISS.BH-ID 52653574]

3. KASUMOVIĆ, Amila. Status of Ottoman Officials and Military Personnel in Bosnia and Herzegovina after the Austro-Hungarian Occupation of 1878. Cumhuriyet tarihi araştırmaları dergisi. 2022, vol 19, issue 36, str. [571]-601. ISSN 2147-1592. http://www.ctad.hacettepe.edu.tr/18_36/1.pdf. [COBISS.BH-ID 52655110]

4. KASUMOVIĆ, Amila. Ideja o osnivanju Univerziteta u Sarajevu početkom 20. stoljeća : austrougarska vlast u Bosni i Hercegovini između kulturne misije i političke realnosti = The idea of establishing the University of Sarajevo at the beginning of 20th century : Austro-Hungarian Authority in Bosnia and Herzegovina Between Cultural Mission and Political Reality. *Bosniaca : časopis Nacionalne i univerzitetske biblioteke Bosne i Hercegovine*. 2020, god. 25, br. 25, str. 157-171. ISSN 1512-5033. <http://bosniaca.nub.ba/index.php/bosniaca/article/view/480>, DOI: 10.37083/bosn.2020.25.157. [COBISS.BH-ID 41759750]
5. KASUMOVIĆ, Amila. Activities of the Consular Missions in Bosnia and Herzegovina in the First Years of the Austro-Hungarian Occupation 1878-1881. *Radovi. Historija, Historija umjetnosti, Arheologija. Histoire, Histoire de l'art, Archéologie*. 2020, vol. 7, no. 2, str. 181-204. ISSN 2303-5749. <http://ff.unsa.ba/subds/ejournals/index.php/radovihhua/article/view/163>. [COBISS.BH-ID 41731846]
6. KASUMOVIĆ, Amila. Promjena zatvorske paradigme : tretman zatvorenica u Bosni i Hercegovini : 1878-1914. *Radovi*. 2020, knj. 23, str. 15-41. ISSN 0581-7447. <http://ff.unsa.ba/subds/ejournals/index.php/radovi/article/view/109>, <http://ff.unsa.ba/subds/ejournals/index.php/radovi/article/view/109/64>. [COBISS.BH-ID 41308934]
7. KASUMOVIĆ, Amila. Konkubinatski brak u Bosni i Hercegovini na prijelomu 19. i 20. stoljeća. *Prilozi*. [Štampano izd.]. 2018, 47, str. 69-90. ISSN 0350-1159. [COBISS.BH-ID 10317081]
- 8a. KASUMOVIĆ, Amila. "E, što ti lijepo Švabo zna uriktati!" : stvaranje slike o austrougarskoj upravi u Bosni i Hercegovini na prijelomu 19. i 20. stoljeća. U: KARIĆ, Enes (ur.), POTZ, Richard (ur.), QUISTORP, Denise (ur.). *Država i religija u Bosni i Hercegovini i Austriji : pravni okvir za islam u evropskom kontekstu : sažetak naučnih radova na međunarodnoj konferenciji održanoj 28. i 29. septembra 2016. godine u Sarajevu*. Wien: Verlag Österreich, 2019. str. 9-20. ISBN 978-3-7046-7986-4. [COBISS.BH-ID 10661913]
- 8b. KASUMOVIĆ, Amila. "Look how well 'Švabe' (Swabians) can put things in order" : creating the image of Austro-Hungarian rule in Bosnia and Herzegovina at the turn of the 20th century. U: KARIĆ, Enes (ur.), POTZ, Richard (ur.), QUISTORP, Denise (ur.). *State and religions in Bosnia and Herzegovina and Austria : a legal framework for Islam in a European context : summary of the scientific contributions to the international conference held under the same title on 28 and 29 September 2016 in Sarajevo*. Wien: Verlag Österreich, 2019. str. 9-21. ISBN 978-3-7046-7985-7. [COBISS.BH-ID 10662425]
9. KASUMOVIĆ, Amila. Mikroprostor i modernizacija : planovi Zemaljske vlade u Sarajevu za gradnju brane na Rami i Doljanki početkom 20. stoljeća. U: BRKOVIĆ, Tomislav (ur.), MARKEŠIĆ, Ivan (ur.). *Zbornik radova*. Prozor-Rama: Općina, 2018. str. 65-96, ilustr. ISBN 978-9926-8310-0-4. [COBISS.BH-ID 10400281]
10. KASUMOVIĆ, Amila. Priliv činovnika iz Austro-Ugarske u Bosnu i Hercegovinu nakon okupacije 1878. U: AGIČIĆ, Damir (ur.). *Zbornik Božene Vranješ-Šoljan : zbornik radova u povodu 75. rođendana*. Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2022. str. [89]-104. ISBN 978-953-175-844-4. [COBISS.BH-ID 50033414]
11. KASUMOVIĆ, Amila. Dobro došli u koloniju Eldorado ili nešto treće! : useljavanje u Bosnu i Hercegovinu u prvim godinama nakon okupacije 1878. U: DURANOVIĆ, Amir (ur.). *Nacije i*

migracije : studije iz bosanskohercegovačke historiografije : zbornik radova. Sarajevo: Udruženje za modernu historiju: = Udruga za modernu povijest, UMHIS, 2019. str. 25-68. Edicija Zbornici, knj. 7. ISBN 978-9926-8306-7-0. [COBISS.BH-ID 11084825]

12. KASUMOVIĆ, Amila. Povijest marginalnih i "neuspješnih" : zašto nam je potrebna. U: DURANOVIĆ, Amir (ur.). Na margini povijesti : zbornik radova. Sarajevo: Udruženje za modernu historiju, 2018. str. 31-64. Edicija Zbornici, knj. 5. ISBN 978-9926-8306-1-8. [COBISS.BH-ID 10364697]

13. KASUMOVIĆ, Fahd, KASUMOVIĆ, Amila. Writing History in a Globalising World. Radovi. Historija, Historija umjetnosti, Arheologija. Histoire, Histoire de l'art, Archéologie. 2020, vol 7, no. 2, str. 7-21. ISSN 2303-5749. <http://ff.unsa.ba/subds/ejournals/index.php/radovihhua/article/view/156>. [COBISS.BH-ID 41725190] (*Pregledni članak*)

Izvorni znanstveni članci prihvaćeni za publiciranje (potvrda dostavljena uz konkursnu dokumentaciju)

14. KASUMOVIĆ, Amila. Zemljišni odnosi u pograničju: dalmatinsko stanovništvo i potraga za zemljom uz granicu s Bosnom i Hercegovinom u drugoj polovici 19. stoljeća“. Članak prihvaćen za tisak u *Radovima Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru*, 2024, sv. 66.

15. KASUMOVIĆ, Amila, LIS, Tomas Jacek. Learning Habsburg Loyalty: Muslim Students from Bosnia and Herzegovina at the University of Vienna, 1899-1911. Članak će biti objavljen u časopisu *Social History* ugledne izdavačke kuće Taylor&Francis početkom 2025. godine.

b3) Projekti

1. *Social Changes of the Muslim Communities in Bosnia-Herzegovina and Bulgaria in the Second Half of the 19th and at the Beginning of the 20th Century: Comparative Studies*. Projekt financira National Scientific Centre in Cracow, a implementira Institute of History of Jagiellonian University in Cracow (2020-2025).

2. *Historiografija i nacionalizam: nacije, migracije i povijesne naracije*. Projekt je realiziran 2019. godine u Udruženju za modernu historiju (UMHIS) uz podršku Fondacije Heinrich Böll.

3. *Uvođenje rodne perspektive na univerzitet (University and Gender Mainstreaming – UNIGEM)*.

b4) Referati na kongresima

1. Međunarodna naučna konferencija "HISTORIJA ROMA U BOSNI I HERCEGOVINI", 22. februar 2024., Univerzitet u Sarajevu - Institut za historiju (Sarajevo, Bosna i Hercegovina) i Institut društvenih znanosti Ivo Pilar (Zagreb, Republika Hrvatska)

2. Međunarodna naučna konferencija "Kulturno-historijski tokovi u Bosni i Hercegovini (15-19 st.)", 11.-15. oktobar 2021., Orijentalni institut Univerziteta u Sarajevu.
3. Međunarodna naučna konferencija „Prijelomne godine bosanskohercegovačke prošlosti“, 22. i 23. novembar 2019., Univerzitet u Sarajevu - Institut za historiju
4. Međunarodni znanstveno-stručni skup „Rama i Ramljaci: Od prisilnoga raseljavanja do nove integracije sa starim krajem“, 7. decembar 2018., Općina Prozor-Rama

b5) Prikazi

1. KASUMOVIĆ, Amila. Amzi-Erdoğdular, Leyla. The afterlife of Ottoman empire: Muslims in Habsburg Bosnia Herzegovina. Stanford: Stanford University Press, 2023. Pp 332. Austrian history yearbook. 2024, str. ISSN 1558-5255. DOI: 10.1017/S0067237824000183. [COBISS.BH-ID 59107590]
2. KASUMOVIĆ, Amila. Memoari Jelice Belović-Bernadzikowske (Ljube T. Daničić), ur. urednici Enes S. Omerović, Tomasz Jacek Lis, Institut za historiju u Sarajevu / Historijski arhiv Sarajevo, Sarajevo 2023, 686 str. Historijski pogledi. [Štampano izd.]. 2024, god. 7, br. 11, str. 462-465. ISSN 2637-1502. [COBISS.BH-ID 60310022]
3. KASUMOVIĆ, Amila. Fabio Giomi: Making Muslim Women European. Voluntary Associations, Gender, and Islam in Post-Ottoman Bosnia and Yugoslavia (1878–1941). Društvena istraživanja. 2022, vol. 31, no. 3, str. 564-567. ISSN 1330-0288. <https://hrcak.srce.hr/file/411183>. [COBISS.BH-ID 51216134]
4. KASUMOVIĆ, Amila. Arhiv kao subjekt u postkolonijalnom čitanju nastanka grada i formiranja građanstva Vareša : (Mario Katić, Domorodci i gospodari: Historijsko-antropološka studija stvaranja bosanskohercegovačkog grada Vareša, Buybook, Sarajevo / Zagreb, 2020). DHS : časopis Filozofskog fakulteta u Tuzli. [Štampano izd.]. decembar 2021, god. 6, br. 4 (17), str. 563-[566]. ISSN 2490-3604. <http://www.dhs.ff.untz.ba/index.php/home/article/view/638/520>. [COBISS.BH-ID 46926598]
5. KASUMOVIĆ, Amila. Thomas V. Cohen, Roman Tales: A Reader's Guide to the Art of Microhistory. London - New York 2019: Routledge. Historia moderna Bosnia & Herzegovina. [Štampano izd.]. 2021, god. 2, br. 2, str. 173-177. ISSN 2712-0775. [COBISS.BH-ID 44379398]

b6) Uredništvo

1. Radovi. Historija, Historija umjetnosti, Arheologija. Histoire, Histoire de l'art, Archéologie. KASUMOVIĆ, Amila (urednik 2018-2019, 2020). Sarajevo: Filozofski fakultet, 2010-. ISSN 2303-5749. <https://ejournals.ff.unsa.ba/index.php/radovihhua/index>, <http://www.ff-eizdavastvo.ba/SerijskepublikacijeHistorija.aspx>. [COBISS.BH-ID 21633030]

2. Radovi. KASUMOVIĆ, Amila (urednik za nefilološku sekciju 2018-2019). Sarajevo: Filozofski fakultet, 1963-. ISSN 0581-7447. <https://ejournals.ff.unsa.ba/index.php/radovi/issue/archive>. [COBISS.BH-ID 16131842] Napomena: Amela Šehović je bila glavna urednica, dok su Alena Čatović i Amila Kasumović bile urednice sekcija.

c) OCJENA KNJIGA I RADOVA NAPISANIH OD POSLJEDNJEG IZBORA (U ZVANJE VANREDNI PROFESOR)

Od posljednjeg izbora (u zvanje vanredne profesorice 2018.) kandidatkinja je objavila dvije (2) naučne knjige/monografije (jednu u koautorstvu sa Sandrom Biletić), četrnaest (14) izvornih naučnih članaka objavljenih u časopisima ili zbornicima radova (od toga dva izvorna naučna članka nisu objavljena, ali su prihvaćena za objavljivanje - dostavljene su potvrde o prihvaćanju), jedan (1) pregledni naučni članak, pet (5) prikaza i osvrti, s referatima je učestvovala na četiri (4) naučne konferencije, učestvovala je u tri (3) projekta, bila urednik u dva (2) časopisa, bila recenzent četiri (4) knjige, ima jedno (1) uspješno mentorstvo doktorske disertacije i četiri (4) mentorstva za magistarske radove (po bolonjskom sistemu).

c1) Naučne knjige ili monografije

1. KASUMOVIĆ, Amila, BILETIĆ, Sandra. *Dekodiranje arhiva: strategije čitanja arhivske građe na primjeru Komisije za poslove Bosne i Hercegovine : (1878–1879)*. Sarajevo: Filozofski fakultet Univerziteta: Arhiv Bosne i Hercegovine, 2024. 316 str.

Autorice kroz podteme glavne teme knjige (Arhivski obrat u Bosni i Hercegovini: Perspektive i mogućnosti drugačijeg čitanja habsburške arhivske zaostavštine; Uspostava austrougarske vlasti i formiranje Komisije za poslove Bosne i Hercegovine; Velika Istočna kriza, međunarodna diplomacija i Bosanski ejalet; Dolazak dvoglavog orla; Bosna i Hercegovina u ekspanzionističkim planovima Habsburške Monarhije; Osnivanje i rad Komisije za poslove Bosne i Hercegovine: 1878-1879; Komisija za poslove Bosne i Hercegovine: raznovrsnost građe i njena očuvanost; Zapisnici sa sjednica Komisije za Bosnu i Hercegovinu: proširene regeste; Zapisnici sa sjednica Komisije za Bosnu i Hercegovinu; Strategije čitanja dokumentarne građe Komisije za poslove Bosne i Hercegovine; Zavodljivi arhiv; Kada kolonijalni arhiv šuti) interdisciplinarno i multiperspektivno propituju i dekonstruiraju dosadašnje spoznaje o uspostavi austrougarske vlasti

u Bosni i Hercegovini kao i održivost „historijskih istina“ o širokom spektru pitanja vezanih za to prelomno razdoblje bosanskohercegovačke historije. Još u uvodnim razmatranjima dr. Amila Kasumović i Sandra Biletić su naglasile da odstupaju od tradicionalne premise da je znanost univerzalna i objektivna i da istraživanje može rezultirati objektivnom rekonstrukcijom prošle stvarnosti. Uvodna razmatranja dr. Amila Kasumović i Sandra Biletić su iskoristile da rasprave tu „dilemu“ i uvedu nas u historijat dekonstruiranja arhiva, posebno izdvojivši važnost razmatranja J. Derride koji je s pravom ukazao da su arhivi od svojih početaka do savremenosti bili vezani za centre moći i posljedično su nudili percepciju događaja i pojava onih koji su imali moć. Time je napravljen metodološki temelj za obradu gore navedenih podtema glavne teme – drugačije čitanje korištenih (ili bar poznatih), veoma vrijednih, dokumenata koje je iza sebe ostavila Komisija za poslove Bosne i Hercegovine, a koji čine jednu organsku cjelinu.

Rezultati cjeline teksta su dvostruki: sadržajni i metodološki. Autorice su, radeći na istraživački veoma zahtjevnoj građi i koristeći suštinu historijske metode (vidljivost i naglašavanje istraživačkog postupka), dominantne stavove iz vrijedne arhivske građe ostale iza Komisije za poslove Bosne i Hercegovine tretirale kao samo jednu percepciju opisanih pojava, istovremeno tražeći u toj istoj građi i glas podređenog, onoga koji nije bio na poziciji moći. U jednom, nisu dozvolile da stvaraoci građe nametnu svoje obrasce i vrijednosne sudove već su znalačkim postavljanjem pitanja arhivskoj građi ponudile drugačiju sliku od one koju su dominantno nudili i nametali tadašnji centri državne moći. Time takva historija prelomnih godina bosanskohercegovačke historije postaje dekonstrukcija kolonijalnih pogleda na Bosnu i Hercegovinu i dešavanja u njoj pa slike austrougarskih ideja kako i zašto upravljati Bosnom i Hercegovinom, uspostave austrougarske vlasti, načina upravljanja zemljom, državno-pravnog položaja Bosne i Hercegovine, odnosa vlast u državnim centrima-vlast u provinciji-domaće stanovništvo, te drugih pojavno „manje važnih pitanja“ (npr. marginalnih grupa) izgledaju drugačije, multiperspektivnije i potpunije. Ovom knjigom razbijaju se i tabui o važnim i nevažnim historiografskim temama. Nastojalo se, koliko god je to bilo moguće, da napisana historija što manje bude samo politička i administrativna historija i da se predstave i rasprave svi aspekti koji su iz državne perspektive predstavljeni pojmom kulturne misije, ali i odgovori pojedinaca i grupa na tu politiku.

2. KASUMOVIĆ, Amila. *Zatočene: žene u zatvorskom sustavu Bosne i Hercegovine : 1878-1914*. Sarajevo: Filozofski fakultet Univerziteta, 2021. 165 str

Ovdje se radi o zanemarenoj, a važnoj historiografskoj temi koja u bosansko-hercegovačkoj i balkanskoj historiografiji do pojave ove knjige nije bila apsolvirana. Jedino je prije njenog objavljivanja autorica dr. Amila Kasumović objavila jedan članak koji pripada ovom tematskom okviru, a ostatak bosanskohercegovačke historiografije se u vezi s temom fokusirao na rekonstruiranje tema vezanih za zenički zatvor ili tretman zeničkih zatvorenika. Unutar krupnih kontura u strukturi knjige (Uvodne napomene; Problem nedostatka centralne kaznionice za žene u Bosni i Hercegovini 1878-1914.; Zatvorenice u decentraliziranom zatvorskom sustavu Bosne i Hercegovine: Tretman u kotarskim i okružnim zatvorima; Kradljivice, prevarantice, čedomorke: Ko su i odakle su?) autorica sadržajno obrađuje brojna pitanja: zatvor kao oblik kazne; kako i zašto kažnjavati; (ne)snalažanje austrougarskih vlasti kako i gdje organizirati i provesti izdržavanje kazne za žene u kontekstu nejasnog državnopravnog položaja Bosne i Hercegovine; zatvori i uslovi boravka u zatvorima; specifične potrebe zatočenih žena muslimanki; (ne)ravnopravnost zatvorenica s obzirom na mjesto izdržavanja kazne; oblici diskriminacije; nastava za zatvorenice; profil zatvorenica, vrsta počinjenog djela i njegova društvena pozadina i dr. Tema je kontekstualizirana u teorijske i konceptualne okvire humanizma i orijentalizma. Zadatak također: spremnost i sposobnost austro-ugarskog administrativnog aparata u Bosni i Hercegovini da prepozna i prizna specifične potrebe ženskih kažnjenica? Knjiga je dominantno urađena na nekorištenim ili usputno korištenim arhivskim izvorima (posebno dokumentima iz arhivskog fonda Zajedničkog ministarstva finansija Arhiva BiH), te relevantnoj literaturi. Na primjeru odnosa prema jednoj specifičnoj kategoriji unutar zatvorske populacije: ženama, autorica cjelinom teksta daje svoj doprinos raspravi da li je i na koji način Austro-Ugarska Monarhija (iz)vršila samozadanu „kulturnu misiju“ u Bosni i Hercegovini u periodu 1878-1914. Još jedna važna odlika ovog rada jeste autoričino uspješno praćenje teme na dva nivoa, zakonskim normama u vezi sa zatvorima i ženama zatvorenicama, na jednoj strani, i provedbi tih zakona u praksi na drugoj. Praćenje praktične primjene zakona odvelo je autoricu Amilu Kasumović u pravcu davanja doprinosa poznavanju funkcioniranja kompliciranog upravnog austrougarskog dualističkog sistema u Bosni i Hercegovini. Time je dala doprinos boljem poznavanju odnosa austro-ugarskih centara moći i bosanskohercegovačke periferije. Također je važno istaći da tekst ima humanističko

polazište - primarni interes u tekstu je na ljudskom biću (ženi), čime je autorica humanizirala i nadogradila svoje “ishodište i inspiraciju” o diskursu moći i kontrole pronađene u djelu Michela Foucaulta *Nadzirati i kažnjavati*. Tome ide u prilog iznošenje konkretnih primjera, kao i nijansirana usporedba tretmana muškaraca i žena u zatvorskom sistemu Austro-Ugarske. Iako se autorica dr. Kasumović bavi važnim civilizacijskim konceptima, ona u svojim ocjenama prenaplašeno ne osuđuje, niti presuđuje, već primarno objašnjava pojave, smještajući ih u kontekst vremena i političkih sistema u kojem su se one odvijale.

c2) Naučnoistraživački radovi (naučni članci)

U naučnim člancima dr. Amila Kasumović obrađuje naučno i društveno veoma potrebne teme iz bosanskohercegovačke historije druge polovine 19. i prve dvije decenije 20. stoljeća. Konkretno teme su kontekstualizirane u šira društvena kretanja. Od 15 napisanih naučnih članaka od posljednjeg izbora u većini njih autorica kroz raznovrsne teme daje doprinos raspravi o važnim konceptualnim pitanjima kolonijalizma, modernizacije, odnosa centra i periferije te pitanju islama i muslimana u kršćanskoj Evropi.

Jednu grupu članaka čine oni koji su posvećeni bosanskohercegovačkim muslimanima u modernizacijskim procesima pod austrougarskom vlašću. U članku *Pomiędzy Wschodem a Zachodem. Muzułmańscy intelektualisci w pogoni za modelem emancypowanej muzułmanki na początku XX wieku*. (Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace historyczne. Schedae historicae. 2023) istražuje način na koji su muslimanski intelektualni krugovi gledali na emancipaciju muslimanki, odnosno kako su one funkcionirale u susretu novih evropskih utjecaja i naslijeđene osmanske prakse u kontekstu modernizacijskih procesa. Dvosmjernim odnosom bosanskohercegovačkih muslimana i u osnovi kršćanske Austro-Ugarske Monarhije dr. Amila Kasumović se bavi i u neobjavljenom članku *Learning Habsburg Loyalty: Muslim Students from Bosnia and Herzegovina at the University of Vienna, 1899-1911*. (bit će objavljen u časopisu *Social History* izdavačke kuće Taylor&Francis početkom 2025. godine. Koautor: Tomas Jacek LIS). Ovaj članak se konkretno bavi pitanjem prisutnosti muslimanskih studenata iz Bosne i Hercegovine na Sveučilištu u Beču, kao dijelom obrazovne i ukupne politike kulturne misije Austro-Ugarske u okupiranoj zemlji. U rekonstrukcijskom dijelu teksta autorica istražuje

djelovanje Zavoda za studente iz Bosne i Hercegovine, a suštinski doprinos ovog rada je u otvaranju rasprave o pitanjima borbe za očuvanje identiteta i državne politike kontrole, ovdje izgradnje lojalnosti prema državi kod domaćeg muslimanskog obrazovanog podmlatka.

Iako se i ranije opisani i ocijenjeni radovi mogu smjestiti o kontekst koncepata kolonijalizma i odnosa centra i periferije jedna grupa napisanih radova kandidatkinje je još direktnije posvećena ovim konceptima. U članku *Ideja o osnivanju Univerziteta u Sarajevu početkom 20. stoljeća : austrougarska vlast u Bosni i Hercegovini između kulturne misije i političke realnosti* (Bosniaca, 2020) pokazuje se kako je austrougarska vlast u Bosni i Hercegovini, koketirajući sa idejom mogućeg osnivanja univerziteta u Sarajevu, kako piše autorica, “lavirala između davno zacrtane kulturne misije u datom području i političkih mahinacija kojima se trebao anulirati rastući utjecaj Srbije.” Na donošenje konačne odluke vlasti utjecale su reakcije, pored onih u Monarhiji, i bosanskohercegovačke javnosti čime se dokazuje dvosmjerni odnos, iako ne ravnopravan, između (državnog) centra i (bosanskohercegovačke) periferije. Slični su suštinski doprinosi i rada *Understanding Colonial Archives: Reflections on Records from Habsburg Times in the Archives of Bosnia and Herzegovina* (Comparative Southeast European studies, 2022) gdje se ispituju konkretne mogućnosti “kolonijalnog arhiva” za istraživanje cijelog spektra historijskih tema, a u njemu se može čitati i odnos centra i periferije, moći i podređenog. I članak pod naslovom *Mikroprostor i modernizacija : planovi Zemaljske vlade u Sarajevu za gradnju brane na Rami i Doljanki početkom 20. stoljeća* (Zbornik radova. Prozor-Rama: Općina, 2018) također pripada radovima koji prate odnos centra i periferije. U njemu se istražuju planovi austrougarske uprave u Bosni i Hercegovini i privatnih firmi za iskorištavanje hidropotencijala na rijekama Rami i Doljanki, kao i njihovi planovi u vezi s lokalnim stanovništvom i njihovom imovinom.

Treću grupu radova čine oni koji se bave istraživanjem prelaznog perioda uspostave austrougarske vlasti u Bosni i Hercegovini. Jedan od njih ispituje ispunjena i neispunjena obećanja nove stvarne austrougarske vlasti prema pripadnicima stvarno bivše osmanske vlasti (*Status of Ottoman Officials and Military Personnel in Bosnia and Herzegovina after the Austro-Hungarian Occupation of 1878.*, Cumhuriyet tarihi araştırmaları dergisi, 2022), a pokazuje i praktičnu real politiku Austro-Ugarske koja je bivše osmanske službenike, uglavnom muslimane, privremeno ili stalno uključila u austrougarski upravni sistem u Bosni i Hercegovini. U drugom članku iz ove grupe (*Activities of the Consular Missions in Bosnia and Herzegovina in the First Years of the*

Austro-Hungarian Occupation 1878-1881., Radovi. Historija, Historija umjetnosti, Arheologija, 2020) prati se dinamika prestanka konzularne jurisdikcije stranih konzula, prestanak rada austrougarskih konzulata i uspostavljanje nove prakse imenovanja stranih konzula u Bosni i Hercegovini nakon 1878. godine. Ovoj grupi članaka pripada i onaj pod naslovom *Priliv činovnika iz Austro-Ugarske u Bosnu i Hercegovinu nakon okupacije 1878.* (Zbornik Božene Vranješ-Šoljan, Zagreb, 2022). Tu kandidatkinja u kontekstu procesa uspostave austro-ugarske vlasti u Bosni i Hercegovini analizira ranije neistraživani položaj činovnika iz Monarhije u Bosnu i Hercegovinu, kao i modalitete njihovog imenovanja. U vezi s uspostavom austrougarske vlasti je i članak *Dobro došli u koloniju Eldorado ili nešto treće! : useljavanje u Bosnu i Hercegovinu u prvim godinama nakon okupacije 1878.* (Nacije i migracije: studije iz bosanskohercegovačke historiografije, Sarajevo, 2019). U njemu dr. Kasumović ispituje odnos vlasti prema naseljavanju stranih kolonista u Bosnu i Hercegovinu, administrativne prakse i motive imigracije običnih ljudi.

Četvrtu grupu radova čine oni koji se u klasifikacijskom smislu, pored toga što pripadaju ranije definiranim konceptima, mogu smjestiti u oblast ženskih studija i/ili povijesti marginalnih grupa. U članku *Promjena zatvorske paradigme : tretman zatvorenica u Bosni i Hercegovini : 1878-1914.* (Radovi. 2020). autorica istražuje izrastanje svijesti nadležnih za austrougarski zatvorski sistem u Bosni i Hercegovini i Monarhiji uopće da je potreban drugačiji tretman zatvorenica u odnosu na muške zatvorenike, kao i probleme u punoj realizaciji u osnovi ove humane mjere koja je bila dokaz civilizacijskog napretka jednog društva. I naredni članak ove grupe (*Konkubinat u Bosni i Hercegovini na prijelomu 19. i 20. stoljeća.* Prilozi, 2018), mada pripada i historiji svakodnevnice, bavi se ispitivanjem položaja i prava žena na primjeru izvanbračnih zajednica i borbe protiv izvanbračnih zajednica. Ovaj tekst doprinos je i izučavanju sukoba tradicije i modernizacije u Bosni i Hercegovini. U članku *Povijest marginalnih i "neuspješnih": zašto nam je potrebna* (Na margini povijesti, Sarajevo, 2018), autorica metodološki raspravlja važno pitanje postavljeno u naslovu rada, ističe nužnost historijske pravde i poziva na obavezu historičara da se bave marginalcima i "neuspješnima" koji su bili diskriminirani u svom vremenu, ali i u sjećanju narednih generacija.

Dva izvorna naučna rada i jedan pregledni naučni članak ne pripadaju ispred jasno ocrtanim grupama. Prvi od njih, objavljen i na bosanskom i na engleskom jeziku (*E, što ti lijepo Švabo zna uriktati!" : stvaranje slike o austrougarskoj upravi u Bosni i Hercegovini na prijelomu 19. i 20.*

stoljeća/Look how well 'Švabe' (Swabians) can put things in order" : creating the image of Austro-Hungarian rule in Bosnia and Herzegovina at the turn of the 20th century, Država i religija u Bosni i Hercegovini i Austriji, Sarajevo/Beč, 2019), prati stvaranje "domaće" bosanskohercegovačke slike (ili slika) o Austro-Ugarskoj Monarhiji i utjecaj nacionalnih ideologija na kreiranje imidža Monarhije. Rad *Zemljišni odnosi u pograničju: dalmatinsko stanovništvo i potraga za zemljom uz granicu s Bosnom i Hercegovinom u drugoj polovici 19. stoljeća* (Članak prihvaćen za tisak u *Radovima Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru*, 2024, sv. 66.) bavi se zaokretom u oblikovanju zemljišnih odnosa u dalmatinsko-bosanskohercegovačkom graničnom prostoru nakon uspostave austrougarske vlasti u ovoj zemlji, kao i pitanjem naseljavanja Dalmatinaca i njihove kupovine zemlje u Bosni i Hercegovini. U koautorskom preglednom članku *Writing History in a Globalising World* (Radovi. Historija, Historija umjetnosti, Arheologija, Sarajevo. 2020), koji je u suštini metodološki uvod specijalnom broju navedenog časopisa, ukazuje se na nužnost izbjegavanja modelima političke i nacionalne funkcije koja je bila namijenjena historičarima i koju su oni u velikoj mjeri prihvatili. Ovaj stav je, pored ostalog, argumentiran i promijenjenom pozicijom istraživača prošlosti u savremenom globalnom svijetu.

c3) Prikazi

Od izbora u prethodno zvanje kandidatkinja je napisala prikaze pet historiografskih knjiga, čije teme korespondiraju s naučnim interesom dr. Amile Kasumović (o bosanskohercegovačkim muslimanima i muslimankama u modernizacijskim procesima, o mikrohistoriji, o ženama aktivistkinjama u bosanskohercegovačkom patrijarhalnom društvu, o modernijem razumijevanju arhivske građe). Tri prikazane knjige su napisane na engleskom jeziku.

c4) Projekti

U sklopu međunarodnog projekta *Social Changes of the Muslim Communities in Bosnia-Herzegovina and Bulgaria in the Second Half of the 19th and at the Beginning of the 20th Century: Comparative Studies*. (Projekt financira National Scientific Centre in Cracow, a implementira Institute of History of Jagiellonian University in Cracow (2020-2025) kandidatkinja je istraživala odnos muslimanske inteligencije prema emancipaciji muslimanki, statusu osmanskih zvaničnika i

vojnog personala nakon okupacije 1878. te pitanje muslimanskih studenata na Univerzitetu u Beču. Projekat *Historiografija i nacionalizam: nacije, migracije i povijesne naracije*. je realiziran 2019. godine u Udruženju za modernu historiju (UMHIS) /uz podršku Fondacije Heinrich Böll./ polučio je važne rezultate. Dr. Kasumović je u okviru projekta provela istraživanje na temu Useljavanje u Bosnu i Hercegovinu u prvim godinama nakon okupacije 1878. U trećem, također vrijednom projektu, u kojem je kandidatkinja uzela učešća (*Uvođenje rodne perspektive na univerzitete (University and Gender Mainstreaming – UNIGEM)*); učestvuje 19 univerziteta iz BiH, Hrvatske, Crne Gore i Srbije. U okviru prve kampanje „16 dana aktivizma protiv rodno utemeljenog nasilja“ dr. Kasumović je u periodu od 25. 11. do 10. 12. 2022. godine osmislila i, skupa sa studentima historije i drugim kolegicama i njihovim studentima s Filozofskog fakulteta, održala radionicu o temi rodno utemeljenog nasilja na Univerzitetu u Sarajevu te izradila kratki video na temu „Rodno utemeljeno nasilje kroz povijest“ dostupan na linku: <https://youtu.be/ROiKd8Od8o0>

NASTAVNO PEDAGOŠKI RAD

Od izbora u zvanje vanredni profesor dr. Amila Kasumović je držala predavanja i vodila seminare na tri glavna predmeta na I i II ciklusu studija na oblasti Svjetska i bosanskohercegovačka historija - novi vijek i savremeno doba na Odsjeku za historiju. (I ciklus: *Evropska i svjetska historija novog vijeka do 1918.*; *Historija jugoistočne Evrope u osmanskom periodu do 1800.*; II ciklus: *Intelektualna historija Evrope 1500-1918*) i na dva predmeta na III ciklusu (doktorskom studiju): *Metodologija (Stanje historiografije i kritičko čitanje historijske literature)* i *Historija Bosne i Hercegovine u 19. stoljeću*. Dr. Kasumović je učestvovala u izradi posljednje usvojenog NPP-a na Odsjeku za historiju baziranog na ishodima učenja te u samoevaluaciji studijskih programa na Odsjeku za historiju. O posvećenom nastavnom radu kandidatkinje svjedoče kvalitetni nastavni programi i silabusi predmeta koje predaje i visoke ocjene u studentskim evaluacijama. Na doktorskom studiju je bila mentorica pri izradi doktorske disertacije kandidatkinje Minele Radušić (*Odnosi vlasti prema zdravstvenom pitanju u Bosni i Hercegovini : (1878-1941) : komparativni pristup istraživanju*, 2024), i član u pet (5) komisija za odbrane doktorskih disertacija kandidata: Jasmin Medić (*Utjecaj vojnih i političkih zbivanja na demografske promjene u Bosanskoj krajini od 1992. do 1995. godine*, Sarajevo, 2021); Zilha Košuta (*Politička i vojna dešavanja na području grada Mostara u periodu od 1992. do 1995. godine*, Sarajevo, 2018); Muamer Hodžić (*Sarajevo*

u XVII stoljeću, Sarajevo, 2016); Mitsutoshi Inaba (*Ideja djetinjstva u Bosni i Hercegovini 1878-1918: utjecaj darvinizma*, Sarajevo, 2016); Muhamed Nametak (*Privilegovana Zemaljska banka za Bosnu i Hercegovinu i njezina djelatnost 1895.-1914. godine*, Sarajevo, 2015). Bila je mentorica pri izradi četiri završna (magistarska) rada na drugom ciklusu studija (1. DŽANKO, Emina. *Borba za rodnu ravnopravnost u učionici : društveni status učiteljica u Evropi na prijelomu 19. i 20. stoljeća*. Sarajevo, 2024.; 2. PIRIJA, Nerma. *Niccolo Machiavelli i renesansna Firenca*. Sarajevo, 2023; 3. VATRIĆ, Elvira. *Brodski dnevnik Cristòbala Colòna kao izvor za stvaranje europske slike o Drugom*. Sarajevo: 2021.; ARAPOVIĆ, Ajdin. *George Washington*, Sarajevo, 2019.

PRIJEDLOG ZA IZBOR U ZVANJE SA OBRAZLOŽENJEM

Na konkurs za izbor u zvanje koji je predmet ovog Izvještaja prijavio se jedan kandidat, **Amila Kasumović, doktor historijskih nauka**. Komisija je u prethodnom dijelu Izvještaja o izboru detaljno izložila rezultate svoje analize zaprimljenog konkursnog materijala i postignuća prijavljene kandidatkinje, koji su argumentacija za jednoglasni zaključak da Amila Kasumović, doktor historijskih nauka, sada u zvanju vanredni profesor, **ispunjava sve potrebne zakonom propisane uslove da se izabere u zvanje redovni profesor** za područje (oblast): Humanističke nauke, polje: Historija, grana: Svjetska i bosanskohercegovačka historija - novi vijek sa savremenom historijom (predmeti: *Historija jugoistočne Evrope u osmanskom periodu do 1800., Intelktualna historija Evrope 1500 – 1918, Evropska i svjetska historija novog vijeka do 1918.*) na Univerzitetu u Sarajevu - Filozofski fakultet, Odsjek za historiju.

Dr. Amila Kasumović je od izbora u zvanje vanredni profesor ostvarila zavidne rezultate koji u većini segmenata nadilaze zakonom propisane minimalne uvjete za izbor u zvanje redovni profesor, kako formalnim brojkama tako i suštinom naučnog doprinosa. Uspješno prati trendove u svjetskoj historiografiji i primjenjuje ih na teme koje obrađuje, vješto postavlja nova historiografska pitanja i otvara nove teme. U periodu od izbora u prethodno zvanje Dr. Amila Kasumović je dala značajan naučni doprinos poznavanju ekonomske, socijalne, pravne, rodne i mikrohistorije druge polovine 19. i početka 20. stoljeća. Treba istaći da je u historiji bosanskohercegovačke historiografije ostavila značajan trag u istraživanju historije “marginalaca”

i “neuspješnih”, a doprinijela je i boljem poznavanju odnosa austro-ugarskih centara moći i bosanskohercegovačke periferije.

Kandidatkinja dr. Amila Kasumović se u svom naučnom radu bavi važnim civilizacijskim konceptima, primarni interes joj je na ljudskom biću. Svi njeni tekstovi imaju humanističko polazište, a njeno bavljenje nekada zanemarenim grupama nije je odvelo u drugu krajnost - što je čest slučaj u modernom bavljenju prošlošću - u “nasilje” nad akterima historije. Ona u svojim ocjenama prenaplašeno ne osuđuje, niti presuđuje, već primarno objašnjava pojave, smještajući ih u kontekst vremena i političkih sistema u kojem su se one odvijaju. Prema temama koje istražuje, historijskim izvorima i korištenoj historiografskoj literaturi uspostavila je visok stepen kritičkog odnosa, a njen metodološki pristup karakterizira aktivan promišljanje odnosa. Svojim znanjem i vještinama te odgovornim odnosom prema historijskoj nauci i nastavi historije značajno doprinosi afirmaciji i demitologizaciji historije kao nauke i historije kao nastavnog predmeta. Sa zapaženim referatima je učestvovala na međunarodnim naučnim konferencijama i seminarima. Ulaže puno truda u modernizaciju nastave i uspostavi univerzitetskog obrazovnog sistema baziranog na ishodima učenja. Odlično radi i saraduje sa studentima.

Dr. Amila Kasumović je od izbora u zvanje vanredni profesor (neophodno za izbor u zvanje redovni profesor):

1. provela cijeli izborni period u zvanju vanredni profesor u koje je izabrana 2018. godine;
2. u priznatim publikacijama koje se u najvećoj mjeri nalaze u relevantnim naučnim bazama podataka objavila dvanaest (12) izvornih naučnih članaka, jedan pregledni naučni članak, a dva izvorna naučna članka su joj prihvaćena za objavljivanje
3. objavila dvije naučne monografije (od toga jednu u koautorstvu)
4. bila mentor pri izradi jedne odbranjene doktorske disertacije i četiri završna magistarska rada;
5. učestvovala u tri važna projekta iz oblasti historije;
6. sa zapaženim referatima učestvovala na naučnim konferencijama i okruglim stolovima.
7. u objavljenim radovima, realiziranim projektima, u uređivanju časopisa, učešćem u redakcijama historiografskih časopisa pokazala odlične naučnoistraživačke sposobnosti.

Sve navedeno u Izvještaju i obrazloženju daje za pravo Komisiji da sa zadovoljstvom predloži Vijeću Univerziteta u Sarajevu - Filozofski fakultet i Senatu Univerziteta u Sarajevu da se **Amila Kasumović**, doktor historijskih nauka, sada u zvanju vanredni profesor, **s obzirom da ispunjava sve potrebne zakonom propisane uslove, izabere u zvanje redovni profesor** za područje (oblast): Humanističke nauke, polje: Historija, grana: Svjetska i bosanskohercegovačka historija - novi vijek sa savremenom historijom (predmeti: *Historija jugoistočne Evrope u osmanskom periodu do 1800., Intelktualna historija Evrope 1500 – 1918, Evropska i svjetska historija novog vijeka do 1918.*) na Odsjeku za historiju Univerziteta u Sarajevu - Filozofskog fakulteta.

Sastavni dio ovog Izvještaja jeste pismena potvrda Službe za pravne, personalne i opće poslove Fakulteta broj: 03-02/506 od 4. 7. 2024. godine.

Sarajevo, 9. 7. 2024. godine

Komisija:

Prof. dr. Edin Radušić, predsjednik

Prof. dr. Zijad Šehić, član

Prof. dr. Adnan Jahić, član

